

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 31

Indhold

- **MARK**
- Vårsædssortiment 2024
- Vårbyg
- Havre
- Vårhvede
- Markært
- Hestebønner
- Spar bonde
- **REGLER OG TILSKUD**
- Miljø- og klimateknologi 2023/2024 - tilskud til at reducere pesticidforbruget
- IPM-skema kan indsendes nu

MARK

Vårsædssortiment 2024

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Årets høstresultater er blevet opgjort, og firmaerne har for nyligt offentliggjort, hvilke sorter de har til salg, så her præsenteres forårets sortiment til 2024. Det er muligt at finde yderligere oplysninger om sorterne på sortinfo.dk. Tabellerne ligger som PDF-filer samlet, så det er nemt at udskrive dem.

Vårbyg

Når der skal vælges vårbygssort, bør første prioritet være et stabilt og højt udbytte over flere år. Dernæst lav modtagelighed for særligt meldug, bygrust og dernæst skoldplet og bygbladplet. Endvidere er det en fordel med resistens over for havrecystenematoder.

Udbytterne i 2023 har været lidt lavere end tidligere år, som følge af det drilske vejr med tørt forår og våde forhold omkring høsten i år. Derfor ligger de fleste sorters udbytte også lavere end referenceblandingen. Sorterne NOS Gambit og Blixen er i toppen og begge ligger med forholdstal over 100 de seneste tre år. NOS Gambit er dog modtagelig for havrecystenematoder.

Alle sorter er modstandsdygtige overfor meldug på nær sorten Focus.

Blandt maltbygssorterne Firefoxx og Skyway har haft det højeste udbytte over de seneste tre år.

Tabel 1 Vårbygssorter 2024. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2021-2023, mens de øvrige parametre er vist for 2023, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Årbyg	Kerneudb. (fht)										Nedknaen.				Modtageligheds-gruppe (karakter)										Forhandler
	2021-2023	2023	2022	2021	Kerneudbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebæk (hkg/ha)	Hektolitervægt (kg/hl)	Sortering, procent	Strållængde (cm)	Aks	Stet	Havre-nematoder	Specifik meldug	Fremavlsareal Cl+C2	Meldug	Bladplet	Bygrust	Skoldplet*	Ramulina	Malt					
LSD**	-	4	3	3	3	3	1	ns	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Blanding	100	100	100	100	69,2	7,2	66,4	97	51	2,6	3,3			0	-	-	-	-	-	-					
NOS Gambit	104	102	105	104	70,6	7,5	66,1	97	51	2,6	3,0	M	Mlo	32	-1	0	3	1	3		DLA				
Blixen	103	102	104	104	70,3	6,1	66,0	98	50	4,0	3,0	R	Mlo	313	-1	1	3	1	3		DLG				
Firefoxx	103	99	104	105	68,7	7,4	66,2	96	51	3,4	4,0	R	Mlo	2024	-1	0	3	2	3		Malt DLA, Ewers, HK				
NOS Upstairs	102	99	103	105	68,6	4,9	65,9	96	49	3,6	2,3	R	Mlo	289	-1	0	3	3	3		DLA				
LG Flamenco	102	98	103	105	67,6	6,3	66,7	96	51	2,2	2,0	R	Mlo	63	-1	2	3	3	3		HK				
Florence	102	101	102	103	69,6	8,2	66,1	96	48	2,4	2,5	R	Mlo	45	-1	3	3	2	3		DLG				
Skyway	102	100	103	103	69,2	8,3	66,5	97	59	2,0	4,3	R	Mlo	1811	-1	2	3	2	3		Malt DLA				
Avenue	102	100	103	102	68,9	6,5	67,7	96	53	3,0	5,0	R	Mlo	440	-1	3	3	2	3		DLG				
RGT Sirius	102	99	-	104	68,4	5,8	66,0	97	49	3,4	3,3	R	Mlo	107	-1	1	3	-	3		Ewers				
Stairway	101	98	103	102	67,9	5,3	66,2	94	56	3,2	5,0	R	Mlo	1015	-1	1	2	1	3		DLA				
Wish	101	100	103	100	69,1	7,4	65,6	97	52	3,6	4,8	R	Mlo	810	-1	1	3	1	2		DLG				
KWS Curtis	101	96	105	-	66,4	6,0	66,6	96	49	3,4	3,3	M	Mlo	19	-1	0	3	1	1		Ewers				
KWS Thalix	100	99	101	101	68,3	5,0	67,3	96	53	3,0	4,5	R	Mlo	297	-1	3	3	2	3		Malt Ewers, HK				
Feedway	100	98	100	101	67,6	5,6	66,9	96	46	4,2	2,8	R	Mlo	305	-1	0	3	3	3		DLA				
NOS Pantani	99	94	104	-	64,7	3,4	66,0	96	52	2,4	2,5	R	Mlo	0	-1	1	2	1	2		DLA				
Prospect	99	95	100	101	65,9	8,3	66,6	96	53	3,4	3,0	R	Mlo	1609	-1	2	3	1	3		Malt DLA				
RGT Planet	97	94	100	98	65,2	4,4	66,4	96	55	2,2	4,5	R	Mlo	716	-1	3	3	2	3		Malt DLA, DLG, Ewers, HK				
Focus	97	95	98	98	65,8	3,1	67,1	96	51	4,2	4,0	R		70	3	2	3	1	1		HK				
Laureate***	-	-	103	104																	Malt DLA, DLG, Ewers, HK				

*Skoldpletværdier er fra 2022
**LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.
***Sorten deltog ikke i årets landsforsøg - Det skyldes dårlig spirevitalitet i det parti, som er blevet anvendt i årets forsøg oplyser sortsejeren, som vilagte at trække sorten ud af årets forsøg

Igen i år er der også sortsblandinger. De er ikke testet som en blanding i Landsforsøgene, men her er der listet, hvilke sorter der indgår i sortsblandingerne.

Ewers	RGT Sirius	Firefoxx	KWS curtis
DLA	Stairway	NOS Gambit	NOS Upstairs
DLG	Prospect	Wish	Blixen
HK	Florence	KWS Thalix	Focus/Firefoxx
VJA	Stairway	Skyway	Firefoxx

Havre

Ved valg af havresort prioriteres et stabilt og højt udbytte, god resistens mod meldug og havrebladplet, samt et stift strå.

Sorterne Scotty, Symphony, Caddy og WPB Oscar har de højeste gennemsnits udbytter de seneste tre år. Både Caddy og WPB Oscar har dog svinget en del med forholdstal mellem 94 og 103.

Dominik er den eneste sort med resistens mod havrecystenematoder, den er derfor stadig ret udbredt trods dens lave udbytter.

I forhold til sygdomsmodtagelighed er Scotty den eneste der skiller sig ud, i det den kun får karakteren 0 i meldugsmodtagelighed, hvorimod de øvrige får mere meldug med karakterer på 2 og 3. Tilbøjeligheden til bladpletangreb er den samme for alle sorter.

Tabel 2 Havresorter 2024. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2021-2023, mens de øvrige parametre er vist for 2023, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Havre

	Kerneudb. (fht)				Kerneudbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebæk (hkg/ha)	Hektolitervægt (kg/hl)	Lejlesæd (kar. 0 - 10)	Meldug dækning (%)	Bladplet dækning (%)	Strållængde (cm)	Havre- nematoder (race I&II)*	Fremavlsareal Cl+C2	Meldug(kar. -1 - 4)	Bladplet(kar. 0 - 4)	Forhandler
	2021-2023	2023	2022	2021												
LSD**	-	5	3	6	3	ns	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Blanding	100	100	100	100	71,3	7,9	50,3	0,0	9,0	2,8	75					
Scotty	101	102	99	101	72,4	6,4	50,1	0,3	0,0	2,6	78		0	0	2	DLG
Symphony	100	100	99	100	71,4	7,9	49,8	0,4	15,0	4,6	76	M	479	3	2	DLA
Caddy	99	96	100	102	68,2	9,4	48,0	0,0	23,0	3,9	74		131	3	2	HK, Ewers
WPB Oskar	98	94	96	103	67,2	7,1	48,8	0,0	3,6	5,0	72	M	36	2	2	DLA
Lion	95	94	97	95	67,1	8,2	50,3	0,0	15,0	3,9	71	M	172	3	2	DLG
Dominik	92	95	92	90	67,8	9,5	49,1	0,1	19,0	1,6	68	R	357	3	2	DLA, DLG, HK

*M= modtagelig, R= Resistent
**LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.

Vårhvede

Vårhvede dyrkes især for sine bageegenskaber, men er også udbredt blandt kyllingeavlere, der dyrker den som foder. Til brødhvede er det højt proteinindhold, glutenindhold samt rumvægt vigtigst udover udbyttet.

Sorterne Bravens, KWS Fixum og KWS Talisker har de højeste gennemsnitsudbytte over de seneste tre år, med

forholdstal på 100 til 105. KWS Talisker har dog svinget en del med udbytteforholdstal mellem 96 og 104.

Glutenindholdet, råproteinindholdet og hektolitervægten er højest i Kapitol efterfulgt af Thorus. Som det ofte ses, vil sorterne enten være gode på kvalitet eller kvantitet, hvilket også er tilfældet her, hvor de to nævnte sorter scorer lavest udbyttømæssigt.

Tabel 3 Vårhvedesorter 2024. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2021-2023, mens de øvrige parametre er vist for 2023, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Vårhvede															
	Kerneudb.(fht)				Kerneudbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebek	Hektolitervægt (kg/hl)	Gluten %	Råprotein i TS (%)	Modning (dato for)	Strållængde (cm)	Fremavlssareal C1+C2	Meldug (kar. -1 - 4)	Gulrust 2022 (kar. 0 - 4)	Forhandler
	2023-2021	2023	2022	2021											
LSD*	ns	5	5	5	5,0	ns	ns	2,0	ns	-	-		-	-	
Thorus	100	100	100	100	59,5	1,5	78,5	25,0	13,5	09-08	73	0	3	1	DLA
Bravens	105	107	107	100	63,6	3,8	76,9	23,4	12,5	11-08	76	85	3	3	DLA
KWS Fixum	104	106	104	102	63,2	1,8	77,4	23,9	13,0	10-08	79	65	1	1	DLG
KWS Talisker	100	104	100	96	62,0	2,0	76,8	23,2	13,0	08-08	80	15	1	0	HK
Kapitol	97	98	96	98	58,2	1,5	79,5	25,9	14,0	08-08	79	32	1	0	DLG
KWS Jordum			99												Ewers
*LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige. Ingen sorter havde lejesæd															

Markært

Der ønskes en sort med stabilt og højt udbytte, desuden en høj afgrøde ved høst og kraftig vækst som hjælper på konkurrenceevne mod ukrudtet.

Sorterne Greenway, Orchestra, Kagnotte og Kaplan har de højeste gennemsnitlige udbytter i perioden 2021-2023. Der er dog en del variation og sorterne skiftes til at score højest i udbyttekampen.

Proteinindholdet er højest i Orchestra og Kaplan (hhv. 23,3 og 23,1%).

Afgrødehøjden ligger mellem 46 og 54 cm ved høst.

Tabel 4 Markærtsorter 2024. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2021-2023, mens de øvrige parametre er vist for 2023, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Markært														
	Kerneudb.(fht)				Kerneudbytte (hkg/ha)	Råprotein i tørstof (%)	Tusindkorn- vægt (g)	Modenhed (dato for)	Plantehøjde (cm)	Afgrødehøjde ved høst (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Frøfarve	Fremavlsareal 2023 C1+C2	Forhandler
	2021-2023	2023	2022	2021										
LSD*	7	5	7	3	1	13	-	-	-	-	-	-	-	
Blanding	100	100	100	100	39,5	21,9	253	28-07	78	54	2,9			
Greenway	107	102	110	109	40,4	21,2	283	28-07	74	48	3,1	Grøn	233	DLA, Ewers
Orchestra	104	109	99	105	43,1	23,3	274	28-07	68	53	3,3	Gul	126	DLA
Kagnotte	103	102	101	107	40,2	22,2	229	25-07	75	46	4	Gul	198	DLG
Kaplan	102	104	100	-	40,9	23,1	229	28-07	69	52	3,3	Gul	201	DLG
Kameleon	101	99	101	104	39,1	22,2	251	29-07	67	50	3,5	Gul	150	Ewers
Ingrid	99	93	101	103	36,8	21,8	271	28-07	73	53	2,5	Gul	417	DLA, DLG, HK
Manager	99	98	101	97	38,7	22,3	237	28-07	70	51	3,4	Gul	130	HK
Alle sorter er halvblåsløse *LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.														

Hestebønner

Fokuspunkter til valg af hestebønnesort er udbytte, tidlig modenhed og lav sygdomsangreb. Alle sorterne ligger højt og ingen er signifikant forskellige fra referenceblandingen i de seneste tre år. Sygdomsangrebene har ikke været store, for rust og chokoladeplet lå dækningen på 0-1 % for alle disse sorter, mens bladplet angrebene ligger på 2-8 % dækning. Apollo var mest angrebet mens Lynx havde mindst angrebsgrad med 2 %. Der er ikke registreret vikkeskimmel i 2023, men det er der derimod i 2022, hvor angrebsgraden svinger fra 5-16%, Capri og Stella var mest angrebne mens Lynx havde mindst med 5% dækning.

Råproteinindholdet er højest i Daisy og Stella med hhv. 30 og 29,6 % råprotein i tørstof.

Tabel 5 Hestebønnesorter 2024. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2021-2023, mens de øvrige parametre er vist for 2023, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Hestebønner	Kerneudb.(fht)															
	2021-2023	2023	2022	2021	Kerneudbytte (hkg/ha)	Råprotein i tørstof (%)	Tusindkornsvægt (g)	Rust (% dækning)	Chokoladeplet (% dækning)	Bladplet (% dækning)	Vikkeskimmel, dækning(*)	Modenhed (dato for)	Plante højde (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Fremavlsareal C1+C2	Forhandler
LSD**	-	8	4	6	4,0	1,0	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blanding	100	100	100	100	50,7	28,7	509	1	1	4	10	04-09	82	0,3	0	
Stella	105	105	104	105	53,4	29,6	536	0	0	5	13	04-09	82	0,3	204	DLG
Lynx	104	101	107	105	51,2	28,4	462	0	1	2	5	04-09	79	0,3	767	DLA, Ewers
Apollo	103	103	105	101	52,0	28,7	536	0	1	8	7	07-09	84	0,6	79	HK
Capri	102	101	103	103	51,2	29,3	488	0	1	5	16	04-09	88	0,7	63	DLA
Daisy	102	99	105	102	50,2	30,0	486	0	0	6	11	03-09	85	0,6	107	DLA

* Baseret på registreringer i 2022.
**LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.
Fuego udbydes også af Vestjyllands andel, men den har ikke været i landforsøgene i 2022 og 2023.

Spar bonde

Spar Bonde er en indkøbsklub, der blev dannet af nogle landmænd med rødder i det sønderjyske tilbage i 2001. Klubben har gennem årene udviklet sig, og i dag er der mere end 320 medlemmer fra Jylland og Fyn.

Nye medlemmer kan gratis blive medlem frem til 31. juli 2024, og afprøve fordelene, herefter koster det 3000 kr./år, hvis man ønsker at fortsætte medlemskabet.

I ca. 10 årlige udbudsrunder er det muligt at indgive bestilling og drage nytte af de tilbud indkøbsklubben kan opnå. Desuden har klubben en række samarbejdsaftaler med en række virksomheder indenfor maling, reservedele, brændstof, trælast mm. Se meget mere og tilmeld dig på spar-bonde.dk

REGLER OG TILSKUD

Miljø- og klimateknologi 2023/2024 – tilskud til at reducere pesticidforbruget

Af driftsøkonom Maria Eugster Klug

Skal du f.eks. investere i ny radrenser eller trænger din marksprøjte til opgradering eller skal du købe ny marksprøjte eller lign. inden udgangen af januar 2025? Så kan du måske få tilskud hertil. Puljen er historisk høj med 180 mio. kr. Der er ligeledes en særskilt pulje til kartoffelavl på 25 mio. kr.

Der er desuden pulje på 145 mio. kr. til teltoverdækninger på gyllebeholdere, hvor planteavlere også kan søge og mindsteinvestering er nedsat til 100.000 kr.

Ansøgningsperioden: 16/11-2023 til 31/1-2024

Tilskud: 40 % (af standardomkostning fastsat af Landbrugsstyrelsen)

Projektperiode: 1 år fra indsendelse af ansøgning. Tilsagn kan ikke forlænges eller ændres.

Kriterier: Projektet må ikke påbegyndes før ansøgning er indsendt. Udstyr der søges til skal være nyt og må ikke leases eller købes med ejendomsforbehold. Mindsteinvestering for at kunne søge er på 300.000 kr. i standardomkostning i dette indsatsområde. CVR-nummeret skal have årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer på jordbrugsbedriften ved ansøgningen og i hele projekt- og opretholdelsesperioden. Økologer kan ikke søge under dette indsatsområde.

Teknologier der kan søges under indsatsområde 6 " Reducere pesticidforbruget i planteavl":

- 6.1 Udstyr til styring af sektions- eller dyseafblænding i kombination med pletsprøjtning (min. 6 m)
- 6.2 Injektionssprøjteudstyr til sektions- eller dyseafblænding i kombination med pletsprøjtning og graderet tildeling

(min. 6 m)

6.3 Fronttanksudstyr til sektions- eller dyseafblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling (min. 6 m)

6.4 Kameraer til kortlægning af ukrudt

6.5 Aftale om kortlægning af ukrudt (femårig aftale)

6.6 Båndsprøjtningssystem til marksprøjtning (min. 15 m)

6.7 Komplet båndsprøjtning (max 15 m)

6.8 Sensorbaseret ukrudtsprøjtning (grøn vegetation)

6.9 Førerløs såning og ukrudtsbekæmpelse mellem afgrøderækker

6.10 Robotbaseret ukrudtslugning i afgrøderækker (min. 3 afgrøderækker)

6.11 Mikro-pletsprøjtning

6.12 Kornradrenser (min. 6 m og rækkeafstand max 30 cm)

6.13 Radrenser (min. 6 m og rækkeafstand min. 30 cm)

6.14 Oprækning og blotlægning af rodukrudt

6.15 Luftudstyr til sprøjteboom (min. 6 m)

6.16 Destruktion af ukrudtsfrø

6.17 Høst af ukrudtsfrø (min. 10 m arbejdsbredde)

Se udførlig beskrivelse af teknologierne med obligatoriske elementer og specifikationer, der skal opfyldes, samt standardomkostninger her:

For oplysninger og hjælp til ansøgning kontakt: Maria Eugster Klug tlf. 7660 2372 mek@sagro.dk eller Uffe Ølgaard Bloch tlf. 7660 2393 uob@sagro.dk eller Sabrina Svendsen tlf. 9629 6635 sas@sagro.dk

IPM-skema kan indsendes nu

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

IPM-skemaet er opbygget med point, hvor point tildeles efter i hvor høj grad IPM-principperne anvendes. Skemaet kan først udfyldes, når sprøjtejournalen er indsendt. IPM-skema skal være udfyldt senest den 31. marts 2023.

Du udfylder skemaet online og får det sendt til din virksomheds digitale postkasse. Skemaet bliver IKKE indberettet eller kontrolleret, men skal kunne fremvises ved kontrol fra Landbrugsstyrelsen. Landbrugs- eller Miljøstyrelsen forholder sig ikke til besvarelsen, men alene til at skemaet er udfyldt. Der er hjemmel til bøde ved manglende fremvisning af udfyldt skema.

For at logge på og udfylde IPM-pointskemaet skal MitID anvendes, og derfor har din planterådgiver ikke mulighed for at udfylde skemaet for dig. Skemaet tager maksimalt 15 minutter at udfylde, da 8 ud 14 spørgsmål er besvaret ved indsendelse af sprøjtejournalen. Kontakt din planterådgiver, hvis du er i tvivl eller får brug for hjælp.

Ved indsendelse af skema modtager du det udfyldte skema i e-Boks. Husk at gemme skemaet, da det skal kunne fremvises ved en kontrol.

Der er få undtagelser, hvor bedrifter er fritaget for indsendelse af IPM-skema:

1. Bedriften i de seneste to planperioder ikke har anvendt sprøjtemidler på omdriftsarealer.
2. Bedriften råder ikke over arealer i omdrift.
3. Bedriften er nyoprettet, det vil sige, at bedriftens CVR-nr. er oprettet inden for den planperiode, som IPM-skemaet omhandler, eller den forrige planperiode.

Skemaet skal udfyldes via Miljøstyrelsens SJI-system.